

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	8
Onderwerp:	Aanvraag Vangnetuitkering 2020
Datum:	4 mei 2021
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	1285
Informant:	Anneke Dollen a.dollen@dalfsen.nl (0529) 43 89 58

Voorstel:

In te stemmen met de aanvraag Vangnetuitkering 2020 Participatiewet.

Inleiding:

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor de bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit is het BUIG-budget: de Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten. In beginsel moet dit rijksbudget voldoende zijn om de gemeentelijke uitkeringen te kunnen financieren. Als dit rijksbudget ontoereikend is dient de gemeente in eerste aanleg het tekort uit eigen middelen te financieren. Als het tekort meer is dan de bepaalde norm kan een aanvraag worden gedaan voor een aanvullende uitkering bij het ministerie van SZW. Dit is de Vangnetuitkering.

De gemeente Dalfsen kent sinds 2013 een tekort op het BUIG-budget. Over het jaar 2020 was het BUIG-budget voor de gemeente Dalfsen opnieuw onvoldoende om de lokale bijstandsuitkeringen te bekostigen. Het tekort is zodanig dat de gemeente Dalfsen onder voorwaarden in aanmerking kan komen voor de Vangnetuitkering. Eén van die voorwaarden is dat het college met instemming van de gemeenteraad verklaart dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.

De aanvraag kan uitsluitend worden ingediend via het door de minister vastgestelde aanvraagformulier. Dit formulier moet uiterlijk op 15 augustus 2021 zijn ingediend bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Het aanvraagformulier voor de Vangnetuitkering Participatiewet over 2020 gaat mee als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Argumenten:

1.1 De Vangnetuitkering is een middel om het tekort op de uitvoering van de Participatiewet deels te compenseren

Over het jaar 2020 was het rijksbudget voor de gemeente Dalfsen onvoldoende om de lokale bijstandsuitkeringen te bekostigen. De rijksbijdrage over 2020 bedroeg € 3.572.310,-, de (netto) bijstandsuitgaven over 2020 bedroegen € 3.996.866,-. Het tekort komt daarmee uit op € 424.556,-.

Via de Vangnetuitkering kan dit tekort deels worden gecompenseerd. De berekening van de hoogte wordt trapsgewijs vastgesteld via de volgende methodiek:

- De eerste trede heeft betrekking op een tekort dat 7,5% of minder bedraagt van het aan de gemeente toegekende budget. Deze trede wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetregeling en vormt zodoende het eigen risico dat de gemeente draagt.
- De tweede trede betreft het tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, met een maximum van 12,5% van het aan de gemeente toegekende budget. Voor dit deel van het tekort wordt een gemeente voor 50% gecompenseerd.
- De derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer dan 12,5% bedraagt van het toegekende budget. Dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd via de vangnetuitkering.
- De eigen risicodrempel voor het vangnet over 2020 is 7,5%, het maximale eigen risico voor een gemeente is in totaal dus 10%.

Toepassing van deze methodiek betekent dat van het tekort van € 424.556,- voor een bedrag van € 78.316,- een beroep gedaan kan worden op de Vangnetuitkering. Er resteert een bedrag van € 346.240,- : dat is het eigen risico dat geheel voor rekening van de gemeente Dalfsen komt.

1.2 De gemeente Dalfsen voldoet aan de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de vangnetuitkering over 2020

Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een aantal voorwaarden te voldoen. De voorwaarden zijn voor alle gemeenten gelijk en zijn deels financieel, deels procedureel en deels inhoudelijk van aard.

Financiële voorwaarden:

- Over 2020 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- Over 2018, 2019 en 2020 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2020 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet.

Het tekort van de gemeente Dalfsen over 2020 bedraagt afgerond 11,9 % van het BUIG-budget. Hiermee voldoet de gemeente Dalfsen aan de eerste financiële voorwaarde.

Ook in 2018 en 2019 was sprake van een tekort en is een beroep op de Vangnetregeling gedaan. De tekorten over 2018, 2019 en 2020 zijn van dusdanige omvang dat ook aan de tweede financiële voorwaarde is voldaan. Schematisch ziet de ontwikkeling er als volgt uit:

	BUIG-budget	Uitgaven Participatiewet	Tekort	% tekort	Eigen risico gemeente	Vangnetuitkering
2018	€ 3.327.289	€ 3.540.927	€ 213.638	6,4%	€ 195.002	€ 28.638
2019	€ 3.350.361	€ 3.671.893	€ 321.532	9,6%	€ 286.405	€ 35.127
2020	€ 3.572.310	€ 3.996.866	€ 424.556	11,9%	€ 346.240	€ 78.316

Procedurele voorwaarden:

- Het college moet in 2021 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde modelaanvraagformulier;
- Het college moet *met instemming van de gemeenteraad* verklaren en toelichten dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen;
- Bij een aanhoudend tekort (waarbij het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering) moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

Het ingevulde modelaanvraagformulier treft u bijgaand aan. De aanvraag wordt na uw instemming vóór 15 augustus 2021 ingediend. Hiermee wordt voldaan aan de procedurele voorwaarden.

Inhoudelijke voorwaarden:

- Het college dient de genomen interne en externe maatregelen toelichten, die genomen zijn om tot (verdere) tekortreductie te komen.

Het ingevulde modelaanvraagformulier bevat een beschrijving van en toelichting op de genomen interne en externe maatregelen die getroffen zijn. Hiermee wordt voldaan aan de inhoudelijke voorwaarden.

2.1 De gemeenteraad heeft een instemmende rol bij de aanvraag Vangnetuitkering 2020

De aanvraag Vangnetuitkering 2020 moet worden ingediend door het college. Eén van de procedurele voorwaarden is dat u, als gemeenteraad, door middel van zijn instemming de juistheid van de verklaring van het college bevestigt. Uw instemming heeft daarmee uitsluitend betrekking op de juistheid van de verklaring: de instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat u als gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De aanvraag wordt beoordeeld door de onafhankelijke toetsingscommissie vangnet Participatiewet

De toekenning van de Vangnetuitkering is aan voorwaarden verbonden. De toetsingscommissie beoordeelt of het verzoek tijdig en volledig is ingediend door het college van de tekortgemeente. De commissie beoordeelt of het college een toelichting heeft gegeven op de verklaring zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier. Ook beoordeelt de toetsingscommissie of feitelijk sprake is van een tekort dat voor compensatie in aanmerking komt. Wanneer naar het oordeel van de toetsingscommissie aan de voorwaarden is voldaan volgt een positief advies aan de staatssecretaris.

Zoals hierboven is aangegeven meent de gemeente Dalfsen te voldoen aan alle voorwaarden. Indien de aanvraag niet, of niet volledig wordt toegekend, worden het college en de gemeenteraad daarover zo spoedig mogelijk na bekendmaking over geïnformeerd. Voor de financiële gevolgen wordt verwezen naar de paragraaf "financiële consequenties".

Alternatieven:

Geen.

De gemeente Dalfsen kent over 2020 een tekort op de uitvoering van de Participatiewet. Dit tekort kan alleen (deels) worden gecompenseerd door een beroep te doen op de Vangnetuitkering van het Rijk.

Duurzaamheid:

N.v.t.

Financiële consequenties:

Het tekort op het BUIG-budget over 2020 is in 2019 al voorzien. De prognoses over de hoogte van het tekort zijn reeds in de perspectiefnota voor 2020 e.v., en later in de eerste en tweede bestuursrapportage van 2020 opgenomen. Het totale tekort over 2020 bedraagt € 424.556,-. Het eigen aandeel dat voor rekening van de gemeente Dalfsen bedraagt € 346.240,-. Het beoogde beroep op de Vangnetuitkering bedraagt € 78.316,-.

Het eigen aandeel van de gemeente Dalfsen is opgenomen in de jaarrekening 2020, de verwachte ontvangst vanuit de Vangnetuitkering wordt verwerkt in de jaarrekening 2021.

De aanvraag voor de Vangnetuitkering wordt beoordeeld door de toetsingscommissie waarop de staatssecretaris uiteindelijk in 2021 besluit. Indien de aanvraag niet, of niet volledig wordt toegekend, wordt dit nadeel in de jaarrekening 2021 verwerkt.

Communicatie:

N.v.t.

Vervolg:

Na instemming van de gemeenteraad wordt de aanvraag Vangnetuitkering 2020 ingediend bij de toetsingscommissie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bijgaand aanvraagformulier.

Bijlagen:

Aanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2020

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/algemeen directeur,
Ing. S.A.D.C. van Geffen

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 mei 2021, nummer 1285;

overwegende dat voor de aanvraag Vangnetuitkering 2020 instemming is vereist van de gemeenteraad;

gelet op de voorwaarden van de Vangnetuitkering 2020;

gezien de aanvraag Vangnetuitkering 2020;

b e s l u i t :

In te stemmen met de aanvraag Vangnetuitkering 2020.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 21 juni 2021.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater